

№ 8/1965.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 8/1965 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om landstingsval och kommunalval. (№ 3/1965).

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande № 3/1965, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Efter behandling av ärendet, varvid såsom sakkunnig hörts lagberedningssekreteraren Rolf Sundman, har stora utskottet beslutat omfatta det i lagutskottets förenämnda betänkande framställda förslaget jämte motivering med följande ändringar och tillägg.

Föreliggande lagförslag, innebärande en totalrevision av lagstiftningen rörande landstingsval och kommunalval genom en enda lag, är uppbyggt på grundprinciperna i det av Landstinget år 1962 antagna, men sedermera förfallna landstingsbeslutet i samma ämne. Sedan klarhet numera erhållits beträffande grunderna för mandatfördelningens fastställande, har stora utskottet i enlighet med sitt tidigare ställningstagande förenat sig även om övriga principiella frågor i lagförslaget.

I samråd med lagutskottet har stora utskottet av lagtekniska skäl funnit det önskvärt att av lagförslaget påkallade ändringar av landstingsordningen och landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna genomföres samtidigt med den nya vallagens antagande. Sedan landskapsstyrelsen nu till Landstinget överlämnat övliga lagändringsförslag föreligger möjlighet till samtidig behandling av hela lagkomplexet.

Vad beträffar själva lagtexten, har utskottet däri företagit följande ändringar:

46 §. I 2 mom. har utskottet med tanke på valhemlighetens bevarande funnit det påkallat att införa ett tillägg angående valurnas förseglande med ordförandens sigill, sättande i säkert förvar och återöppnande under vederbörlig kontroll i överensstämmelse med vad som nu är härom stadgat.

49 §. Hänvisningen i 1 mom. början till 18 § avser rätteligen 17 §, varför ändring härom har införts.

52 §. Sedan poströstningen för valman, som vårdas i sjukhus, kommunhem etc. bortfallit genom att lagutskottet i lagförslaget infört valkommissionsinstitutet för sådant valdeltagande har 1 mom. blivit överflödigt. Stadgandet om vallängdsutdragets postande till vederbörande centralvalnämnd har därför införts i det föreslagna 2 mom., som här efter skulle utgöra paragrafens enda moment.

53 §. Den i paragrafens början ingående hänvisningen till 50-52 §§ bör till följd av de av lagutskottet vidtagna ändringarna i sagda para-

-2-

grafer avse 51-52 §§. Rättelse härom har införts i 1 mom.

57 §. Då granskningsmyndigheten enligt förslaget utdelar vallängdsutdrag och valsedel har i 1 mom. 5) punkten "valnämnd" ersatts med "valmyndighet".

86 §. I konformitet med föreliggande förslag om ändring av landstingsordningen och landskommunallagen har slutstadgandet kompletterats och förtydligats för undvikande av framtida praktiska tolkningssvårigheter. Genom att lagen **omedelbart** skulle träda i kraft kan exempelvis uppstående behov av ny- och fyllnadsval inom nuvarande mandatperioder förrättas enligt den nya vallagen. Likaså föreslås direkt utsagt att ordinarie landstings- och kommunalval enligt denna lag förrättas första gången år 1967.

Förutom av lagutskottet påpekade redaktionella brister i lagförslaget torde justeringsutskottet underkasta lagförslaget i sin helhet en stilistisk översyn och därvid speciellt ytterligare observera nedan nämnda omständigheter:

8 § 3 mom. Uttrycket "nått 21 års ålder" ersättes med "uppnått 21 års ålder".

69 § 3 mom. Ordet "sekreterare" ställes i bestämd ordform "sekreteraren".

75 § 1 mom. Uttrycket "enskild sakägare underrättande" bör vara "enskild sakägares underrättande".

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottet förty vördsam samt föreslå

att Landstinget måtte antaga det i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslaget sålydande:

L a n d s k a p s l a g
om landstingsval och kommunalval.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

2 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

3 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

2 kap.

Om valmyndigheter.

4-6 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

7 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

3 kap.

Om vallängd.

8 §.

(1-2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(3 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(4-5 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

9 §.

(1-2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(3-4 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(5-6 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

10-17 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

4 kap.

Om valmansföreningar och valförbund.

18-25 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

26 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

27-29 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

5 kap.

Om centralnämnds förberedande åtgärder för valet.

30 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

31 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(3 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

32-33 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

34 §.

(1-2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

-4-

(3 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(4 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(5 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(6 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

35-36 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

6 kap.

Om valförrättning.

37-45 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning)....

46 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Då röstningen första valdagen förklaras avslutad, så ock om uppehåll i valförrättningen annars förekommer, skola alla valet berörande handlingar, valstämpeln ävensom alla oanvända valsedlar inläggas i valurnan, som förseglas med ordförandens sigill och sättes i säkert förvar. När förrättningen därefter fortsättes, bör nämnden, innan förseglingen borttages, förvissa sig om att sigillet är obrutet.

47-48 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

7 kap.

Om röstning med vallängdsutdrag.

49 §.

Valman, som erhållit valhandlingar såsom i 17 § stadgas, men som på valdag vistas inom sitt röstningsområde, må inlämna valhandlingarna till valnämnden, som inför anteckning härom i vallängden, varefter valmannen äger utöva sin rösträtt på i 43-45 §§ stadgat sätt.

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

50-51 §§.

(Likasom i lagutskottets betänkande).

52 §.

Röstning enligt 51 § 1 mom. får ske tidigast på trettionde dagen före valet. Valkuvertet jämte vidhängande vallängdsutdrag insättes i det till vederbörande centralnämnd adresserade ytterkuvertet och skall överlämnas till befordran med posten senast på andra valdagen, likväl icke senare än att försändelsen kan beräknas ankomma till centralnämnden senast den femtonde dagen efter valet före klockan 10.

53 §.

Enligt 51-52 §§ avgiven röst är ogiltig, då vallängdsutdraget saknar valmans anteckning eller underskrift eller behöriga vittnens underskrift

ävensom om valmannen utövat sin rösträtt tidigare eller senare än tillåtet eller om valförsändelsen ankommer till centralnämnden efter klockan 10 på den femtonde dagen efter valet eller senare.

(2-3 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

54 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

8 kap.

Om rösträkning.

55-56 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

57 §.

(1 mom. 1-4) punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

5) om annan än av valmyndighet erhållen valsedel använts såsom valsedel; samt

(1 mom. 6) punkten likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

58-60 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

9 kap.

Om fastställande av valets utgång och utfärdande av fullmakt.

61-63 §§

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

64 §.

(1 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

65-72 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

10 kap.

Om besvär över landstingsval.

73-75 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

11 kap.

Om besvär över kommunalval.

76 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

12 kap.

Om nytt kommunalval.

77 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

13 kap.

-6-

Om kommunalt fyllnadsval.

78 §.

(1 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

14 kap.

Om nyval efter upplösning av landstinget.

79-83 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

15 kap.

Särskilda stadganden.

84-85 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

86 §.

Denna lag träder omedelbart i kraft. Genom densamma upphäves landskapslagen den 17 juli 1957 om landstingsmannaval i landskapet Åland (25/57) och landskapslagen den 23 april 1959 om kommunala val (8/59).

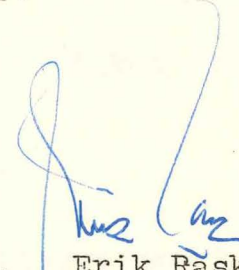
Ordinarie landstingsval och kommunalval förrättas enligt denna lag första gången år 1967.

Mariehamn den 26 mars 1965.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande.

././ Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Curt Carlsson, ledamöterna Uno Förbom, Gustav Adolf Boman (delvis), Philip Eklöw (delvis), Folke Woivalin (delvis), Runar Wilén, Einar Hambrudd och Lars Eriksson (delvis) samt ersättarna Vensel Grönlund, Ragna Sanders och Rickard Lindroth, (alla delvis).